

Dispensation til naturpleje ved kontrolleret forårsafbrænding af beskyttet overdrev på matr.nr. 6fm, Bringe By, Værløse

Furesø kommunes Naturteam har henvendt sig til jer, Grundejerforeningen for Fællesarealerne, med et forslag om at foretage naturpleje ved forårsafbrænding af et beskyttet overdrev som i ejer. I mail af 6. januar 2026 har Grundejerforeningen givet samtykke til at kommunen udarbejder dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3, til at udføre naturplejen.

Overdrevet er omfattet af naturbeskyttelseslovens¹ § 3. Det betyder, at områdets tilstand ikke må ændres uden kommunens dispensation. Kommunen kan i særlige tilfælde dispensere fra loven.

Afgørelse og vilkår

Furesø Kommune, Natur og Miljø, giver hermed dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65, jf. § 3 til det ansøgte.

Dispensationen gives på følgende vilkår:

- Afbrændingen skal foretages i perioden 1. november til 15. april.
- Afbrændingsperioden kan i særlige tilfælde forlænges til efter d. 15. april efter forudgående aftale med Furesø Kommune.
- Det kræver en udtalelse fra Miljøstyrelsen i perioden fra 1. marts til 31. oktober i overensstemmelse med Afbrændingsbekendtgørelsen² §7, stk. 3. *"Kommunalbestyrelsen skal indhente en udtalelse fra Miljøstyrelsen forud for meddelelse af tilladelse til afbrændinger i denne periode."*
- Afbrændingen skal foretages i mindre etaper.

Dato: 23-01-2026

Sags nr.: 26/736

Dok.nr.: 5325/26

Furesø Kommune

Center for By og Miljø

Tlf.: 7235 4000

Telefon åbningstider:

Mandag-fredag kl. 10-14

Torsdag kl. 10-17

Skriv til os via Digital Post fra
borger.dk og virk.dk

www.furesoe.dk

¹ LBK nr. 927 af 28. juni 2024 af lov om naturbeskyttelse med senere ændringer.

² BEK nr. 1339 af 10. december 2014 af bekendtgørelse om brandværnsforanstaltninger ved afbrænding, brug af ild, lys, varmekilder m.v.

- Inden afbrændingen skal arealet inspiceres for at sikre, at jordrugende fugle, harekillinger, krybdyr, insekter og andre dyr har mulighed for at flytte sig.
- Det lokale politi og beredskab skal informeres forud for en afbrændning.

Figur 1. Luftfoto der viser området hvor der må afbrændes med rød stiptet linje, matrikelgrænser er vist med gul streg.

Baggrund

Overdrevet er et tørt areal, som ligger på en syd- og sydvest vendt skråning. Arealet har været en del af den tidligere Flyvestation Værløse og flere steder i terrænet kan ses spor at tidligere aktiviteter i form af noget som ligner skyttegrave, samt anden terrænregulering.

Vegetationen er på store dele af overdrevet domineret af græsarter som rød-svingel, draphavre og blød hejre. I mindre dele findes en mere varieret vegetation karakteristisk for tørt græsland (overdrev). Her vokser bl.a. håret høgeurt, stor knopurt, gul snerre, rundbælg, mark-krageklo og bakke-forglemmigej. Der findes spredte buske som mirabel, hvidtjørn og slåen. Ved en besigtigelse i 2015 er naturtilstanden opgjort til ”god”, dvs. den næsthøjeste værdi. Ved en

besigtigelse i 2024 er den estimerede naturtilstand vurderet til at være ”middel” pga. kraftig dominans af næringskrævende græsser.

Der er pt. ingen drift eller naturpleje af overdrevet.

Undersøgelser med afbrænding af vissent plastmateriale (førne) i både våde og tørre naturtyper har vist, at afbrænding øger mængden af plantearter og blomstrende urter.

For at skabe lys til jordbunden og fremme frøspiring af urter ønsker kommunen derfor at foretage forårsafbrænding af det beskyttede overdrev på et areal på ca. 1 ha. Afbrændingen udføres af en privat entreprenør med stor erfaring med naturpleje i form af afbrænding.

Begrundelse for afgørelsen

Forårsafbrænding er en tilstandsændring, som kræver dispensation. Furesø Kommune giver dispensation til det ansøgte. Afgørelsen er truffet af forvaltningen efter naturbeskyttelseslovens § 65, jf. § 3.

Furesø Kommune har truffet afgørelsen på baggrund af følgende oplysninger og vurderinger.

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 3 må der ikke foretages ændringer i tilstanden af blandt andet hede, mose og overdrev, medmindre kommunen i særlige tilfælde dispenserer.

Det vurderes, at afbrænding vil være naturforbedrende for det beskyttede overdrev, da det er en effektiv metode til at reducere mængden af førne (vissent plantemateriale), fjerne kvælstof, samt fremme muligheden for spiring af blomstrende urter som øger fødegrundlaget for insekter, mm.

Internationale naturbeskyttelsesinteresser³

Overdrevet ligger ca. 1,2 km fra nærmeste Natura 2000-område N137: Kattehale Mose eller N139: Øvre Mølleådal, Furesø og Frederiksdal Skov.

Da afbrændingen foregår helt lokalt på selve lokaliteten, er det Furesø Kommunes vurdering, at dispensationen ikke vil påvirke arter eller naturtyper på udpegningsgrundlaget for habitatområdet, og derfor ikke vil medføre forringelse eller

³ BEK nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

væsentlig forstyrrelse af de særligt beskyttede naturforhold i internationale naturbeskyttelsesområder.

I EF-habitatdirektivets bilag IV er listet en række arter af vilde dyr og planter, hvis levesteder skal beskyttes mod beskadigelse eller ødelæggelse. Beskyttelsen af dyr omfatter både ynglesteder og rastesteder. Alle livsstadier af plantearterne er omfattet af beskyttelsen. Levestederne og voksestederne skal beskyttes, uanset om de ligger inde i eller uden for internationale naturbeskyttelsesområder eller andre beskyttede områder.

Markfirben

I 2025 har det biologiske konsulentfirma Amphi Consult udført en grundig registrering af markfirben på overdrevet, samt tilstødende naturarealer. Der er registreret 2 juvenile (ikke udvoksede) og 2 voksne markfirben inden for det beskyttede overdrev som afbrændes.

Hannerne og ungerne kommer først frem fra vinterkvarteret. Dette sker fra midt i marts alt efter forårets komme, og set i forhold til hvor klimatisk optimalt lokaliteten er beliggende.

Markfirbenets aktivperiode overlapper således med den periode hvor forårsafbrænding udføres. Afbrændingen foretages i tørt vejr, typisk om eftermiddagen når vegetationen er udtørret af vind og sol. Hvis markfirben er aktiv på lokaliteten under disse forhold, vil dyrene være i stand til at flytte sig når der afbrændes.

På flere lokaliteter på Sjælland, er der gode erfaringer med at afbrænde på lokaliteter med markfirben, og ved gennemgang af arealerne efter afbrænding, er der ikke observeret døde individer. På disse lokaliteter er afbrændingen udført i etaper, så det undgås at fange dyrene.

Det vurderes at naturpleje med forårsafbrænding af overdrevet vil øge lokalitetens egnethed for markfirben på sigt. Forårsafbrænding vil fremme artsrig, løst-dækkende, lav til halvhøj urte- og græsvegetation. Denne vegetationstype forekommer ofte på soleksponeret, sandet jord og er levested for artsrigt insektliv, som udgør markfirbenets fødegrundlag

Padder

Der er registreringer af spidssnudet frø og stor vandsalamander inden for en afstand af 500 meter fra overdrevet. På baggrund af besigtigelse kan det ikke udelukkes, at padder kan overvinde på afbrændingsarealerne.

Paddernes ynglevandhuller påvirkes ikke ved forårs afbrændingen.

Rasteområderne findes typisk i landbiotoper tæt på vandhullet, så som fugtige enge, græsarealer og moseområder. Nogle få padder overvintrer i vandhullet; men langt de fleste overvintrer på land. Det er almindeligt at de graver sig ned i jorden eller i eksisterende hulrum, hvor de ligger i fx 20-40 cm dybde. Derfor

vurderes det at afbrænding der foretages i overvintringsperioden, ikke vil påvirke spidssnudet frø eller stor vandsalamander negativt, grundet dybden på et gennemsnitligt hulrum.

Så snart padderne kommer frem fra de steder hvor de har overvintret, bevæger de sig imod ynglevandhullerne. Almindeligvis er de første individer på vandring omkring medio marts, og fra da af strækker perioden med tilvandrende dyr sig til starten af april. Tilvandring sker kun i nætter med favorabelt vejr, dvs. lufttemperatur et stykke over 0 °C, samt rolige vindforhold og gerne nedbør. Undtagelsesvis kan enkelte individer være fremme fra den sidste uge af februar. I milde vintre kan spidssnudet frø ses på vandring til ynglestedet allerede i januar.

Afbrændingen foretages i tørt vejr, typisk om eftermiddagen når vegetationen er udtørret af vind og sol. Denne periode er ikke sammenfaldende med paddernes aktivperiode, hvor de søger til vandhullerne. På denne baggrund vurderes forårsafbrændingen ikke at påvirke bestande af spidssnudet frø og stor vandsalamander negativt. Afbrændingen forventes desuden at øge artsdiversiteten af planter, hvilket kan føre til en større mængde insekter, som padderne lever af, hvilket vil gavne arten.

Flagermus

Der er flere steder observeret flagermus, herunder brunflagermus, dværgflagermus, trolldflagermus, skimmelflagermus og sydflagermus. Alle arter af flagermus er strengt beskyttede, da de er opført på Habitatbekendtgørelsens bilag IV. Det vurderes, at afbrænding ikke vil påvirke flagermusenes egnede levesteder, da der ikke fældes træer

Vurdering

På baggrund af ovenstående er det kommunens samlede vurdering, at det ansøgte, ikke vil medføre beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder for arter optaget på habitatdirektivets bilag IV. Det vurderes derfor, at den økologiske funktionalitet for bilag IV-arter ikke vil blive påvirket som følge af projektet.

Fortidsminder

Hvis du støder på spor af fortidsminder eller usædvanlige naturhistoriske genstande i forbindelse med afbrændingen, skal arbejdet standses og fundet straks anmeldes til henholdsvis Museum Nordsjælland (tlf. 72 17 02 40) eller Statens Naturhistoriske Museum (35 33 22 22), jf. museumslovens⁴ § 27, stk. 2 og § 29, stk. 1.

⁴ LBK nr. 1017 af 7. juli 2025 af bekendtgørelse af museumsloven med senere ændringer

Offentliggørelse

Dispensationen vil blive offentligt bekendtgjort på kommunens hjemmeside dags dato.

Klagevejledning

Der kan klages til Miljø- og Fødevareklagenævnet over afgørelsen efter reglerne i naturbeskyttelseslovens kap. 12.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er adressaten for afgørelsen, ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører, offentlige myndigheder, en berørt nationalpark oprettet efter lov om nationalparker, lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen, og visse landsdækkende foreninger og organisationer, der har beskyttelsen af natur og miljø som hovedformål eller varetager væsentlige rekreative interesser.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af Nævnenes Hus (www.naevneneshus.dk). Klageportalen findes også på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på ligesom du plejer, typisk med MitID.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, foreninger, organisationer og offentlige myndigheder. Klagegebyret opkræves af Nævnenes Hus. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

I Klageportalen sendes din klage automatisk til kommunen. Hvis kommunen fastholder afgørelsen, sender kommunen klagen videre til behandling i nævnet via Klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til kommunen. Kommunen videresender herefter anmodningen til

Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette ske inden 6 måneder fra modtagelsen af afgørelsen. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Udnyttelse af dispensation

Dispensationen fra naturbeskyttelseslovens § 3 må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Det betyder, at du i så fald ikke må udnytte dispensationen, før klagesagen er afsluttet.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden for 3 år, efter den er givet, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Kopi til orientering:

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, mail@sgav.dk
Dansk Botanisk Forening, naturbeskyttelsesudvalget, nbu@botaniskforening.dk
Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
Dansk Ornitologisk Forening Furesø, furesoe@dof.dk
Friluftsrådet, lokalraad@friluftsradet.dk
Friluftsrådet Furesø, furesoe@friluftsradet.dk
Miljørådet, c.c.s.herno@gmail.com
Museum Nordsjælland, post@museumns.dk
Værlose Naturgruppe, annabodil.hald@gmail.com
Furesø By og Land, poul.luneborg@gmail.com